

Referanser: KR 13/13, SKR 07/13

OVF 2013 MKR - Tildeling av OVF-midler til søsterkirker og økumeniske organisasjoner

Sammendrag

Kirkemøtet har fastsatt retningslinjer for disponering av tilskudd fra Opplysningsvesenets fond. Departementet bestemmer hvert år hvor stor bevilgning som skal stilles til rådighet for Kirkemøtet ved Kirkerådet til kirkelige formål. Rammene for 2013 er de samme som i 2012. Kirkerådet fordeler disse, og det henvises til sak KR 13/13 om dette.

I følge vedtak i Kirkemøtet 1997 skal 10 prosent av de midlene fra OVF som disponeres av de sentralkirkelige rådene, fordeles til prosjekter i regi av eller til fordel for søsterkirker og internasjonale partnerorganisasjoner ("søsterkirkemidler"). Fordelingen foretas av Mellomkirkelig råd og følger føring for fordeling av midler vedtatt av rådet i februar 2004. Føringer for behandling av tildelinger til søsterkirker (del II) (40 %) ble vedtatt av Mellomkirkelig råd i juni 2008.

Forslag til vedtak

1. Mellomkirkelig råd tildeler kontingenter til følgende organisasjoner med denne interne fordeling:

Kirkenes verdensråd	kr 1.530.000
Det lutherske verdensforbund	kr 1.525.000
Ecumenical Advocacy Alliance	kr 5.000
Konferansen av europeiske kirker (KEK)	kr 335.000
Churches Commission on Migrants in Europe	kr 50.000
Menneskerettighetsfondet	kr 90.000
Leuenberg Kirkefelleskap	kr 40.000
Kirkelig fredsplattform	kr 28.000
Flerkulturelt kirkelig nettverk	kr 50.000
Norges Kristne Råd	kr 334.000
Sum	kr 3.987.000

2. Mellomkirkelig råd tildeler til generalforsamlinger og delegasjonsutgifter kr 1.080.000

3. Mellomkirkelig råd tildeler innenfor del I (50 %) til KV og LVF kr 921.650

a) Mellomkirkelig råd tildeler til prosjekter i regi av Kirkenes verdensråd og KEK kr 460.825 med følgende interne fordeling:

1. Solidarity with indigenous people - global coordination (P2042A)	kr 237.100
2. WCC and the Ecumenical Movement in the 21st century (YYP1)	kr 47.500
3. Called to be the one church: (YP201)	kr 81.500
4. KV's Peace Programme (P3) (<i>I 2011-12 støttet av UD</i>)	kr 0
5. Bossey Ecumenical Institute	kr 51.400
6. Konferansen av europeiske kirker	kr 43.325
Sum	kr 460.825

b) Mellomkirkelig råd tildeler til prosjekter i regi av Det lutherske verdensforbund kr 460.825 med følgende interne fordeling:

1. Tilskudd til "The LWF Foundation-Endowment Fund"	kr 200.825
2. Ecumenical Dialogue and Relations, PGS003	kr 180.000
3. Institute for Ecumenical Research, Strasbourg Utgifter til deltakelse fra kirkene i sør til det internasjonale økumeniske seminaret	kr 80.000
Sum	kr 460.825

c) Mellomkirkelig råd gir sekretariatet fullmakt til å foreta nødvendige justeringer i tildelingen dersom endringer i de enkelte prosjekter gjør det nødvendig. Totalbeløpene til hver organisasjon skal ikke endres.

4. Mellomkirkelig råd tildeler innen del II (40 %) til støtte til søsterkirker og partnerorganisasjoner i henhold til saksorienteringen og de endringer som framkom i møtet.

kr 737 320

5. Mellomkirkelig råd tildeler innen del III (10 %) til bygging av vennsksrelasjoner med søsterkirker følgende beløp og fordeling:

kr 184 330

Agder	9/33	kr 49 022
Sør-Hålogaland	9/33	kr 49 022
Tunsberg	8/33	kr 43 436
Møre	7/33	kr 37 850
Borg: nasjonalt ELCJHL-arbeid		kr 5 000
Sum		kr 184 330

Saksorientering

Bakgrunn

Det er Kirkerådet og bispedømmerådene som er tilskuddsforvaltere for tildelingen fra OVF. Dette betyr at det er Kirkerådet og bispedømmerådene som er ansvarlige for å gi rammene for tildelingene til tilskuddsmottakere. Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd er tilskuddsmottakere som kan fordele til prosjekter innenfor de økonomiske rammer som er gitt fra Kirkerådet.

Beløpene i dokumentet og i forslag til vedtak forholder seg til rammene som er gitt ut fra Kirkemøtets kriterier og fra Kirkerådets vedtak.

Redegjørelsen og vedtaksforslaget under er delt i fire. Den første delen refererer til Kirkerådets behandling og viser fordelingen mellom de poster som berører Mellomkirkelig råds arbeid. (Kontingenter til økumeniske organisasjoner, konferanseavgift og delegasjonsutgifter og oversikten over utregningen på 10 % søsterkirkemidler). Dette gir rammene for Mellomkirkelig råds tildeling (Rammevilkår). Videre korresponderer dokumentet med de tre ulike støttekategoriene som er spesifisert i retningslinjene: 50 prosent av beløpet skal fordeles likt mellom Kirkenes verdensråd (KV) og Det lutherske verdensforbund (LVF) (del II a), 40 prosent fordeles til søsterkirker Den norske kirke har samarbeidsavtaler med (nytt regelverk for 2009) (del II b), og de siste 10 prosent fordeles etter en rotasjonsordning til bispedømmene for videre fordeling til menighetenes vennsaksarbeid (del III).

Føring for behandling av tildelinger til søsterkirker (del II) (40 %) ble vedtatt av Mellomkirkelig råd i juni 2008. I dag har Den norske kirke formaliserte avtaler med tre søsterkirker; i Brasil, Det hellige land og i Sør-Afrika. Halvparten av denne delen går i driftsstøtte til de tre kirkene. Dette vil styrke det formaliserte søsterkirkearbeidet og også gi en forutsigbarhet for disse tre kirkene i forhold til norsk støtte. Den andre delen er prosjektstøtte til de samme kirker. Prosjektsøknadene må ivareta kravet om at de går til støtte for søsterkirker vi har samarbeidsavtaler med, og ellers følge de vanlige kravene til prosjektsøknader og rapportering.

KIRKERÅDETS RAMMER FOR MELLOMKIRKELIG RÅDS TILDELING

St. prp. nr. 1 fra Kirke- og kulturdepartementet pålegger at kontingenter til økumeniske organisasjoner skal dekkes over OVF. Utgiftene er plassert under posten "Fellesutgifter" i Kirkerådets fordeling av OVF-midlene. Dette var tidligere dekket over Statsbudsjettet, kap 0294, post 71. Det er Kirkerådet som bestemmer den samlede ramme for kontingenter til økumeniske organisasjoner, mens Mellomkirkelig råd vedtar den interne fordelingen.

Mottaker	Formål	Sum
Kirkenes verdensråd	Kontingent	1.530.000
Det lutherske verdensforbund	Kontingent	1.525.000
Ecumenical Advocacy Alliance	Kontingent	5.000
Konferansen av europeiske kirker (KEK)	Kontingent	335.000
Churches Commission on Migrants in Europe	Kontingent	50.000
Menneskerettighetsfondet	Kontingent	90.000
Leuenberg kirkefelleskap	Kontingent	40.000
Kirkelig fredsplattform	Kontingent	28.000
Flerkulturelt kirkelig nettverk	Kontingent	50.000
Norges Kristne Råd	Kontingent	336.000
	SUM	3.987.000

Utgifter til generalforsamlinger i økumeniske organisasjoner, samt forberedelse og delegasjonsutgifter.

Denne posten skal dekke Den norske kirkes utgifter til generalforsamlingene i KV, LVF, KEK og CPCE. Organisasjonene har sine neste generalforsamlinger slik: CPCE i 2012, KV og KEK i 2013 og LVF i 2017. For disse utgiftene har det vært en spareordning slik at belastningen på budsjettet ikke endrer seg så mye fra år til år. For 2013 foreslås det tildelt kr

Kirkenes verdensråd (KV)	500.000
Sum direkte utgifter	500 000
Nasjonale utgifter:	580 000
Kirkenes verdensråd -10 deltakere + nordisk forberedelsesmøte, til sammen kr. 355 000	
Konferansen av europeiske kirker -10 deltakere + nordisk forberedelsesmøte kr. 225.000	
Sum totalt	1.080.000

10 % til utviklingstiltak i samarbeid med søsterkirker

Kirkemøtet 1997 bestemte at 10 % av bevilgningen skal tilfalle utviklingstiltak i samarbeid med søsterkirker (paragraf 3.2 i retningslinjer for OVF). Ut i fra vedtak i Kirkerådet (februar 2000) er det Mellomkirkelig råd som skal stå for fordelingen til disse tiltak. Fordelingsnøkkelen ble vedtatt av Mellomkirkelig råd 8.-9. februar 2001 (MKR 06/01)

Den samlede bevilgning etter fratrukk av kontingenter og konferanseavgift til økumeniske organisasjoner, men før fratrukk av administrasjonsutgifter:	18 433 000
Hvorav 10 % utgjør:	1 843 300

Formål	Sum	Fordelingsnøkkel	
Program hos KV/LVF (del I)		50 % av tildelingen	921 650
Søknader fra søsterkirker Den norske kirke har samarbeidsavtaler med (del II)		40 % av tildelingen	737 320
Lokale og regionale vennskapsrelasjoner med kirker i sør og øst. (del III)		10 % av tildelingen - til fordeling blant tre bispedømmer. I 2011 er det disse bispedømmene: Hamar, Bjørgvin og Nord-Hålogaland	184 330
DEL I: Program hos KV/LVF (50 %)			921 650

Beløp til fordeling til KV / LVF	50 % av tildelingen
Beløp til KV's virksomhet	kr 460 825
Beløp til LVF's virksomhet	kr 460 825

Som hovedregel fordeles midlene med en halvpart til hver av de to organisasjonene. For både KV og LVF skal oppmerksomheten rettes mot program som står sentralt for den økumeniske bevegelse, men som det erfaringsmessig er vanskelig å finansiere. Kirkens Nødhjelp foretar hvert år betydelige bevilgninger gjennom de økumeniske organisasjonene. Bidragene fra OVF bør derfor sees i sammenheng med bevilgninger fra KN. Disse midlene har vært fordelt til de to organisasjonene til spesifikke prosjekter.

Begge organisasjonene deler sin økonomi i to: *Generelt driftsbudsjett* – som dekkes av medlemskontingent og andre frie bidrag, blant annet fra bistandsorganisasjoner – og *programbudsjett* som dekkes av bidrag til spesifikke prosjekter. Bevilgningen av søsterkirkemidlene har i første rekke vært tilført de to organisasjonenes programbudsjetter.

Kirkenes verdensråd (KV) og Konferansen av europeiske kirker

For Den norske kirke har det vært viktig å ivareta urfolksperspektivet innenfor Kirkenes verdensråd. I 2007 ble det fra Den norske kirke bevilget midler til oppstart av programmet i KV. Det foreslås at tilskuddet opprettholdes. Det foreslås også et beløp over denne posten til Konferansen av europeiske kirker.

Nærmere informasjon om prosjektene kan fås ved henvendelse til sekretariatet.

1	Solidarity with indigenous people - global coordination (P2042A)	kr 237.100
2	WCC and the Ecumenical Movement in the 21st century (YYP1)	kr. 47.500
3	Called to be the one church: (YP201)	kr. 81.500
4	International Ecumenical Peace Convocation 2011 (DOV) (P3011A) (I 2011-2012 støttet av UD)	kr 0
5	Konferansen av europeiske kirker	kr. 51 400
6	Ecumenical Institute of Bossey	kr 43.325
	Sum fordelt	kr 460.825

Det lutherske verdensforbund (LVF)

Det lutherske verdensforbund (LVF) fremmer sine behov overfor partnere gjennom "Summary of Needs". I dette dokumentet presenteres de ulike prosjekter som det søkes om støtte til. Det har blitt lagt en prioritering på støtte til Office of Ecumenical Affairs og de bilaterale læresamtalene, da dette er et felt som det er vanskelig for LVF å få støtte til. Det foreslås også at kr 257.150 bevilges til "The LWF Foundation-Endowment Fund". Fondet ble etablert som et gjensvar på en oppfordring fra LVFs råd i september 1996. Dets fremste formål er å styrke og bidra til en sikkerhet for finansieringen av LVFs arbeid. Rådet har oppfordret medlemskirkene til å bidra til dette fondet. Fra Mellomkirkelig råd er det nå bevilget midler i fem år til dette fondet. Nærmere informasjon om prosjektene kan fås ved henvendelse til sekretariatet.

1	Tilskudd til "The LWF Foundation-Endowment Fund"	kr 215.725
2	Ecumenical Dialogue and Relations, PGS003	kr 180.000
3	Institute for Ecumenical Research, Strasbourg. Utgifter til deltakelse fra kirkene i sør til det internasjonale økumeniske seminar.	kr 80.000
	Sum fordelt	kr 460.825

DEL II: Søknader fra søsterkirker og partnerorganisasjoner (40 %)**Kr 737 320**

Følgende retningslinjer ble vedtatt av Mellomkirkelig råd i sitt møte i mai 2008 (MKR 35/08):
50 % av midlene fordeles direkte som årlige driftstilskudd til søsterkirker Den norske kirke sentralt har formaliserte samarbeidsavtaler med.

De resterende 50 % fordeles etter søknad til prosjekter i søsterkirker Den norske kirke sentralt har formaliserte samarbeidsavtaler med. Søkere kan være:

- Søsterkirker eller partnerorganisasjoner knyttet til disse søsterkirker.
- Vennskapsmenigheter/bispedømmer i Norge på vegne av søsterkirker.
- Organisasjoner som er observatører i Nasjonalkomiteen, på vegne av søsterkirker Den norske kirke har formaliserte samarbeidsavtaler med.
- Det forutsettes at den norske partner som oversender søknad, har vurdert denne i forhold til retningslinjer for tildeling av OVF-midler til søsterkirker.

Søknadene må inneholde informasjon om:

- Målsetting og tiltak, inkludert eventuelle planer for oppfølging ved prosjektets eller aktivitetens avslutning.
- Hvordan prosjektet er inkludert i kirkens/organisasjonens øvrige arbeid. Søknader fra enkeltmenigheter og institusjoner må vedlegges anbefaling fra høyere kirkelig instans eller fremsendes gjennom den kirkelige struktur.
- Hvordan prosjektet styrker samarbeidet mellom kirker/organisasjoner lokalt, regionalt og nasjonalt.
- Relasjonen til Dnk eller organisasjonene.
- Søknad til andre instanser til samme prosjekt.
- Budsjett for prosjektet.

DEL II A) Driftstilskudd til søsterkirker Den norske kirke sentralt har formaliserte samarbeidsavtaler med	kr 368 660
IECLB - Brasil.	kr 122 886
ELCSA – Sør-Afrika	kr 122 887
ELCJHL - Jordan og Det hellige land	kr 122 887

DEL II B) Prosjekttilskudd til kirker Den norske kirke sentralt har samarbeidsavtaler med	kr 368 660
--	------------

Søker og tiltak	Mål	Kommentarer og anbefaling	Søkt beløp	Foreslått beløp
<p>1. EST Brasil – Escola Superior de Teologia er knyttet til IECLB – Den evangeliske kirke med luthersk konfesjon i Brasil.</p> <p>I fjor begynte et nytt treårig prosjekt startet «Diaconia in the current context – a challenge for research». Prosjektet følger opp det forrige prosjektet hvor diakoniundervisning og prosjekter ble implementert i menighetene. Det nye prosjektet er et forskningsprosjekt som tar sikte på å evaluere og videreutvikle den diakonifaglige undervisning. Prosjektets første år fikk støtte, rapport avventes. Tidligere rapporter og økonomirapporter er mottatt.</p> <p>NB! Den norske kirkes søsterkirkeavtale med IECLB er gått ut, og forslag til ny avtale og handlingsplan skal behandles i 2013. En viktig del av handlingsplanen vil være diakonifaglig samarbeid mellom IECLB, EST, Den norske kirke og partnere.</p>	<p>Målsetting er å evaluere og videreutvikle diakonifaglig kunnskap og kompetanse for IECLBs kirkelige ansatte gjennom forskning.</p>	<p>EST er sene med ny søknadsprosess, men treårig søknad foreligger, og søknad for 2. prosjektår er under utarbeiding. I forbindelse med en ønsket forlengelse av søsterkirkeavtalen fra Dnks side, og fordi EST satser på en diakonifaglig utvikling som har interesse også i Norge, anbefales prosjektet støttet. Utbetaling forutsetter at søknad og rapport fra fjoråret er mottatt.</p>		kr 122 887

Søker og tiltak	Mål	Kommentarer og anbefaling	Søkt beløp	Foreslått beløp
<p>2. ELCSA – Den evangelisk lutherske kirke i det sørlige Afrika.</p> <p>Dnk har i 2010-2013 støttet et ledertreningsprosjekt i ELCSA som har hatt bredt nedslagsfelt og gode resultater. Opplegget integrerer lederskap i en kirkelig kontekst og lederskap og ansvar i forhold til samfunnsspørsmål. ELCSA ønsker å videreføre prosjektet inn i en ny prosjektperiode (2013-2015), men søknad for ny prosjektperiode er ikke mottatt enda.</p>	<p>Målsetting er å gjennomføre et ledertreningskurs som rommer:</p> <p>A) Administrativ kompetansebygging med fokus på praktisk styre og organisasjonsledelse</p> <p>B) Utvikling av lederskapsrollen med tanke på åndelig og samfunnsmessig veiledning og hyrdefunksjon.</p> <p>Målgrupper: a) Biskoper, generalsekretærer b) Neste generasjons ledere (proster, ungdomsledere o.a.)</p>	<p>Det foreslås at 1/3 av beløpet til søsterkirker holdes av til ELCSA i påvente av ny prosjektsøknad.</p>	<p>Ca. kr 130 000 årlig</p>	<p>kr 122 887</p>
<p>3. ELCJHL – Den evangelisk lutherske kirke i Jordan og Det hellige land.</p> <p>I forlengelsen av kvinneprosjektet søker ELCJHL nå om et nytt delprosjekt som skal spesialisere seg på de juridiske rettighetene til kristne kvinner i palestinsk, israelsk og jordansk familie Lovgivning. Helt siden Det ottomanske riket har viktige deler av familie Lovgivningen i regionen vært delegert til de respektive religionene, og prosjektet vil undersøke kristne kvinners rettigheter i kanonisk lov.</p>	<p>Bedre kristne kvinners rettigheter i den religiøse familie Lovgivningen, særlig med tanke på arverett og skilsmisse.</p>	<p>ELCJHL satser her på en videreutvikling av forrige prosjekt som søker å arbeide mer systematisk og juridisk med økonomiske og sosiale rettigheter til palestinske, kristne kvinner.</p>	<p>Ca. kr 130.000 årlig</p>	<p>kr 122 886</p>
		SUM		kr 380.580

DEL III:		
Lokale og regionale vennsksapsrelasjoner med kirker i sør og øst (10 %)		kr 184.330
Midlene fordeles direkte til bispedømmene som fordeler tilskudd etter søknader fra menighetene. Størrelsen på tildelingen til det enkelte bispedømme følger fordelingsnøkkelen som er utarbeidet for de regionale midlene. Pengene skal normalt ikke gå til å betale norsk deltagelse i utvekslingen. Midlene kan benyttes til sør-nord-utveksling, fortrinnsvis med en relasjon til tredje part i Norge. Størrelsen på disse tilskuddene skal normalt ikke overstige kr 30.000,- pr. prosjekt. Det kan ikke søkes refusjon etter at et eventuelt tiltak er gjennomført. Kr. 5000,- tildeles årlig Borg bispedømme for koordineringsarbeid av norske kirkelige relasjoner		
Agder	9/33	kr 49 022
Sør-Hålogaland	9/33	kr. 49 022
Tunsberg	8/33	kr 43 436
Møre	7/33	kr 37 850
Borg: nasjonalt ELCJHL-arbeid		kr 5 000
Sum		kr 184 330

Økonomiske/administrative konsekvenser

Bevilgningen gjelder for budsjettåret 2013. Rammen til de økumeniske organisasjonene har ikke økt – siden rammen på OVF-bevilgningene ikke har vært endret. Med unntak av kontingenten til Norges Kristne Råd, så er ikke kontingentene justert for prisutviklingen.

Mange av samarbeidspartnerne har en stram økonomi, og det er uheldig at bidragene til økumeniske organisasjoner og søsterkirker ikke kan økes.

For Kirkerådet er Den norske kirkes deltakelse i de primære økumeniske samarbeidsrelasjoner, nasjonalt og internasjonalt, svært viktig og er nå blitt en normal del av vår kirkes liv og tjeneste, i samsvar med retningslinjer gitt av Kirkemøtet.

Det økumeniske samarbeidet knytter Dnk til det globale kristne trosfellesskapet og er til velsignelse og berikelse for vårt eget arbeid med gudstjenester, misjon, diakoni og integrerings- og religionspolitikk m.m. Dette gjelder ikke bare på sentralt plan i kirken, men i økende grad også i lokalmenighetene. Økumenikk og internasjonalt samarbeid er i dag blitt et anliggende for alle deler av vår kirke. I en globalisert verden hvor det nasjonale og internasjonale glir over i hverandre, og hvor Norge stadig blir et mer multikulturelt samfunn, er det viktig at Dnk opprettholder et nært samarbeid med de internasjonale økumeniske organisasjonene. De representerer viktige ressurser for vår kirke, samtidig som vi har noe å bidra med fra vår side til kirker i andre deler av verden.

Ut fra dette er det derfor sterkt beklagelig at Dnk ikke ser seg i stand til å betale inn det forventede beløp i medlemskontingenter til de internasjonale økumeniske organisasjonene. Kontingentene tas i dag fra OVF-tildelingen fra Kirkerådet, og satsene har stått på sammen nivå over flere år. KV og LVF baserer medlemskontingentene på 'fair fee' basert på Verdensbankens beregning av de ulike lands betalingsevne. Det er pinlig at Dnk, hvis medlemmer er noen av de aller mest privilegerte og velstående i verden, ikke betaler 'fair fee'. Vi burde mer enn andre føle

oss moralsk forpliktet til å dele ressursene med de fattige medlemskirkene i vårt økumeniske fellesskap. Som en illustrasjon er 'fair fee' for Dnk i forhold til kontingenten i KV ca. kr 2,4 mill., mens vårt bidrag ligger på om lag kr 1,5 mill.

I tillegg til kontingentene kommer utgifter til generalforsamlinger og prosjektstøtte, hvor vi også ligger betydelig lavere enn forventet. Saken har vært behandlet i Mellomkirkelig råd flere ganger, senest på siste møte i 2010, sak MKR 41/10. Det har så langt ikke lyktes å skaffe finansiering til å dette.

